

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.11.2016.
COM(2016) 765 final

2016/0381 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetskeim svojstvima zgrada

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 408 final}
{SWD(2016) 409 final}
{SWD(2016) 414 final}
{SWD(2016) 415 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

„Energetska učinkovitost na prvom mjestu” središnje je načelo energetske unije te se ovim aktom ostvaruje to načelo.

Jedan je od načina poboljšanja energetske učinkovitosti iskorištavanje ogromnog potencijala za povećanje učinkovitosti u sektoru stambenih zgrada, najvećeg pojedinačnog potrošača energije u Europi čija potrošnja čini 40 % konačne energije. Otprilike 75 % zgrada energetski je neučinkovito i, ovisno o državi članici, godišnje se obnavlja samo od 0,4 do 1,2 % ukupnog fonda zgrada.

Glavni je cilj ovog prijedloga ubrzati troškovno učinkovito obnavljanje postojećih zgrada, što je dobitna opcija za gospodarstvo EU-a u cjelini. Štoviše, europska građevinska industrija posjeduje potencijal odgovoriti na niz gospodarskih i socijalnih pitanja poput otvaranja radnih mjesta i rasta, urbanizacije, digitalizacije, demografskih promjena, kao i pitanja energije i klimatskih promjena.

Građevinska industrija ostvaruje otprilike 9 % europskog BDP-a i izravno osigurava 18 milijuna radnih mjesta. Građevinskim aktivnostima koje uključuju radove obnove i naknadne ugradnje elemenata očuvanja energije ostvaruje se gotovo dvostruko veća vrijednost od izgradnje novih zgrada, a više od 70 % dodane vrijednosti u građevinskom sektoru ostvaruju mala i srednja poduzeća¹.

U skladu s navedenim ciljevima ovim će se prijedlogom ažurirati Direktiva o energetske svojstvima zgrada²:

- integriranjem dugoročnih strategija obnavljanja zgrada (članak 4. Direktive o energetske učinkovitosti), potporom mobilizaciji financiranja i stvaranjem jasne vizije za dekarbonizaciju fonda zgrada do 2050.,
- poticanjem primjene IKT-a i pametnih tehnologija za osiguravanje učinkovitog rada zgrada i
- racionalizacijom odredaba u slučaju da njima nisu ostvareni očekivani rezultati.

Konkretno, ovim se prijedlogom uvode sustavi automatizacije i kontrole kao alternativa fizičkim pregledima, potiče se šira uporaba infrastrukture potrebne za e-mobilnost (naglasak je na velikim poslovnim zgradama, a nisu obuhvaćene javne zgrade te mala i srednja poduzeća) i uvodi pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije radi procjene tehnološke pripremljenosti zgrade za interakciju sa stanarima i mrežom te radi vlastitog učinkovitog upravljanja. Ovim će se ažuriranjem Direktive o energetske svojstvima zgrada ojačati povezanost javnog financiranja za obnavljanje zgrada i certifikate energetske učinkovitosti te potaknuti rješavanje energetske siromaštva i to putem obnavljanja zgrada.

U zgradama veće energetske učinkovitosti pruža se veća udobnost i dobrobit stanarima te poboljšava njihovo zdravlje smanjivanjem smrtnosti i bolesti zbog loših unutarnjih klimatskih

¹ Energetska obnova: Adut Novog početka za Europu, 2015., JRC

² SL L 153, 18.6.2010., str. 13.

uvjeta. Odgovarajućim grijanjem i hlađenjem stambenog prostora otklanjaju se štetni učinci na zdravlje koji nastaju zbog vlažnosti, posebno među ranjivim skupinama poput djece, starijih i oboljelih.

Energetska učinkovitost zgrada ima i velik utjecaj na mogućnost stanovanja po prihvatljivim cijenama i na energetska siromaštvo. Uštedama u potrošnji energije i poboljšanjem učinkovitosti fonda zgrada mnogim bi se kućanstvima omogućio izlazak iz energetske siromaštva. Ovaj bi prijedlog mogao pomoći da između 515 000 i 3,2 milijuna kućanstava u EU-u izađe iz energetske siromaštva (od ukupno 23,3 milijuna kućanstava svrstanih među energetska siromašna prema Eurostatu).

Kako bi se osigurala najveća moguća djelotvornost prijedloga, inicijativom Pametno financiranje za pametne zgrade doprinijet će se mobiliziranju i odmrzavanju privatnih ulaganja na većoj razini. Oslanjajući se na Plan ulaganja za Europu, uključujući Europski fond za strateška ulaganja i europske strukturne i investicijske fondove, ovom će se inicijativom s pomoću potpore u razvoju projekata i mehanizama združivanja projekata poduprijeti učinkovito trošenje javnih sredstava i poduprijeti promotore i ulagače u ostvarivanju dobrih ideja. Najzad, inicijativom Pametno financiranje za pametne zgrade doprinijet će se izgradnji povjerenja te će se privući više ulagača na tržište energetske učinkovitosti.

Ovim se prijedlogom uzimaju u obzir rezultati postupka revizije koji se temelji na opsežnom javnom savjetovanju, ispitivanjima i sastancima s dionicima uz evaluaciju i procjenu učinka kao potporne aktivnosti.

U ovaj su prijedlog uključeni samo oni članci Direktive koje treba ažurirati kako bi odražavali vremenski okvir do 2030.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

U okviru evaluacije provedene prije ove revizije zaključeno je da je Direktiva o energetske svojstvima zgrada usklađena s drugim elementima zakonodavstva EU-a. Prijedlog je dosljedan i s drugim sastavnicama paketa „Čista energije za sve Europljane” poput nove Uredbe o upravljanju energetskom unijom i ažuriranja zakonodavstva o energiji iz obnovljivih izvora. Direktivom o energetske svojstvima zgrada izravno će se doprinijeti cilju predložene Direktive o energetske učinkovitosti, a to je povećanje energetske učinkovitosti od 30 % do 2030. Njome se dopunjuje mjere koje države članice moraju poduzeti prema Direktivi o energetske učinkovitosti te zakonodavstvo EU-a o energetske učinkovitosti proizvoda. Zakonodavstvom o ekološkom dizajnu i označivanju energetske učinkovitosti utvrđeni su zahtjevi za energetske učinkovitost *proizvoda povezanih sa zgradama* kao što su kotlovi, dok su države članice utvrdile minimalne zahtjeve za nadograđene ili zamijenjene *dijelove zgrada* u okviru nacionalnih građevinskih propisa. Dijelovi zgrada obično se sastoje od nekoliko proizvoda, npr. sustav grijanja čine kotao, cijevi i kontrole. Dosljednost se osigurava od slučaja do slučaja tijekom postupka razvoja specifičnih mjera za provedbu ekološkog dizajna i/ili energetske označivanja, imajući na umu zahtjeve propisane Direktivom o energetske svojstvima zgrada. Primjerice, odlučeno je da se neće utvrditi zahtjevi ekološkog dizajna za toplinsku izolaciju jer su oni već obuhvaćeni nacionalnom provedbom Direktive o energetske svojstvima zgrada.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Direktiva o energetske učinkovitosti zgrada temelji se na članku 194. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji je pravni temelj politike Unije za promicanje energetske učinkovitosti i uštede energije. Budući da Ugovor sadržava posebnu pravnu osnovu u vezi s energijom, njegova se uporaba u svrhe ovog prijedloga smatra primjerenom.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Korist zajedničkog pristupa EU-a proizlazi iz nekoliko razloga.

Ponajprije, dodana vrijednost rješavanja pitanja energetske svojstava zgrada na razini EU-a leži uglavnom u stvaranju unutarnjeg tržišta, čime se podupire konkurentnost EU-a i iskorištavaju sinergije s klimatskom politikom i modernizacijom nacionalnih propisa u građevinskom sektoru diljem EU-a.

Zatim, financijskom sektoru potrebna je veća usporedivost mjera za energetske učinkovitost diljem EU-a. Financijske institucije jasno su navele da je potrebno raditi na nacionalnim/lokalnim razinama te na razini EU-a kako bi se povećala učinkovitost javnih i privatnih ulaganja te kako bi se pridonijelo razvoju atraktivnih financijskih proizvoda na tržištu.

Treće, iako se nacionalni građevinski propisi razlikuju u državama članicama, kao i tipologije zgrada i lokalni i klimatski uvjeti, tu su i multinacionalni korisnici. Vlasnici uslužnih lanaca (kao što su supermarketi ili hoteli) zatražili su ujednačenje i usporedivije metode certificiranja energetske učinkovitosti zgrada.

Konačno, djelovanje EU-a dovodi do modernizacije nacionalnih propisa u sektoru stambenih zgrada, čime se otvaraju šira tržišta za inovativne proizvode te se omogućuje smanjenje troškova. Prije donošenja Direktive o energetske svojstvima zgrada 2002. mnoge države članice nisu ugradile zahtjeve energetske učinkovitosti ili instrumente za promidžbu u svoje zakone i građevinske propise. Nakon donošenja direktiva 2002. i 2010. u nacionalne građevinske propise svih država članica ugrađeni su zahtjevi energetske učinkovitosti postojećih i novih zgrada. Direktiva o energetske svojstvima zgrada iz 2010. dovela je do znatne modernizacije nacionalnih građevinskih propisa uvođenjem koncepta optimalnih troškova te posljedičnim donošenjem zahtjeva gotovo nulte energije.

Predloženim izmjenama poštuje se načelo supsidijarnosti, a države članice zadržavaju istu razinu fleksibilnosti koju sada imaju – omogućena je prilagodba nacionalnim okolnostima i lokalnim uvjetima (npr. vrsta zgrada, klima, troškovi usporedivih obnovljivih tehnologija i pristupačnosti, optimalna kombinacija s mjerama na strani potražnje, gustoća zgrada itd.).

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti, predložene izmjene ne prekoračuju ono što je nužno za postizanje postavljenih ciljeva.

Kao što je gore objašnjeno, područje primjene politika EU-a o energetske učinkovitosti razborito se širilo, te je utjecaj tih politika ograničen na područja u kojima su nužne za ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti. To je obuhvaćeno odjeljkom 3. procjene učinka. Područje primjene izmjena ograničeno je na aspekte u kojima je nužna aktivnost EU-a.

- **Odabir instrumenta**

Direktiva je primjeren instrument za osiguravanje usklađenosti u državama članicama, kojima je istovremeno ostavljeno dovoljno prostora za prilagodbu različitim nacionalnim i regionalnim posebnostima. Donošenjem Uredbe takva fleksibilnost ne bi bila moguća. Nekoliko država članica i dionika vrlo su jasno tijekom savjetovanja iznijeli da je kombinacija

provedbe i fleksibilnosti najbolji odabir i odgovarajući instrument za politike u ovom području.

Nadalje, kako se ovim prijedlogom mijenja postojeća Direktiva, Direktiva o izmjeni jedini je primjereni instrument.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Ex post evaluacije postojećeg zakonodavstva

Iz evaluacije proizlazi da je Direktiva učinkovita te da se njome ostvaruju njezini općeniti i posebni ciljevi. Iz dosadašnje provedbe vidljivi su općenito dobri rezultati u pogledu četiri preostala analizirana kriterija: učinkovitosti, relevantnosti, koherentnosti i dodanoj vrijednosti za EU.

Evaluacijom su utvrđeni sljedeći ključni nalazi i iskustva u vezi s provedbom te prostor za poboljšanje funkcioniranja određenih odredbi i iskorištavanje tehnološkog napretka za ubrzanje dekarbonizacije zgrada.

Glavni nalazi

U usporedbi s referentnom razinom iz 2007. prema Direktivi o energetske svojstvima zgrada, postoje dokazi o dodatnim uštedama krajnje energije 2014. od otprilike 48,9 milijuna tona ekvivalenata nafte. Te su uštede ostvarene uglavnom unutar područja primjene Direktive o energetske svojstvima zgrada – grijanje i hlađenje prostora i sanitarna topla voda – a znatan se dio može pripisati čimbenicima na koje utječu političke intervencije.

Čini se da je iznos od 48,9 milijuna tona ekvivalenata nafte iz 2014. stoga u skladu s procjenom učinka iz 2008. koja podupire Direktivu o energetske svojstvima zgrada, kojom je procijenjeno da će se njome do 2020. ostvariti uštede krajnje energije od 60 do 80 milijuna tona ekvivalenata nafte.

Iz evaluacije proizlazi da se općom strukturom Direktive, u kojoj su minimalni zahtjevi objedinjeni s certifikacijom, ostvaruju učinci, posebno za nove zgrade. Pokazalo se učinkovitim odabrati troškovno optimalnu metodologiju za prilagodbu postojećih nacionalnih zahtjeva energetske učinkovitosti troškovno učinkovitim razinama.

Vizija za cijeli sektor određena je ciljem da sve nove zgrade do 2020. moraju imati gotovo nultu potrošnju energije; ta je vizija otporna na buduće promjene, a dionici su joj prilagodili svoje djelovanje. No ciljevi u pogledu postojećih zgrada nisu jednako ambiciozni.

Stoga u sektoru stambenih zgrada postoji znatan potencijal za troškovno učinkovitu uštedu energije. Najveći je izazov u narednim desetljećima povećanje stope, kvalitete i učinkovitosti obnove zgrada. Dugoročne strategije obnove koje su države članice razvile u skladu s člankom 4. Direktive o energetske učinkovitosti trebale bi dovesti do povećanja stopa obnove mobilizacijom financiranja i ulaganja u obnove zgrada. Te strategije trebale bi obuhvaćati jasnu viziju usmjerenu ka 2030. i 2050., slanje dovoljnih tržišnih signala kućanstvima, vlasnicima / upraviteljima zgrada, poduzećima i ulagačima.

Certifikacijom energetske učinkovitosti zgrada daje se tržišni signal temeljen na potražnji za energetske učinkovitim zgradama te se ostvaruje cilj, odnosno potrošače se potiče na kupnju ili unajmljivanje zgrada veće energetske učinkovitosti. No iz evaluacije je vidljivo da su nacionalni programi certificiranja i uspostave neovisnih sustava kontrole u nekoliko država članica i dalje u ranim fazama te bi se njihova korisnost mogla poboljšati.

Zbog usitnjenosti i raznovrsnosti vrijednosnog lanca u sektoru stambenih zgrada, pribavljanje pouzdanih podataka o karakteristikama zgrada, potrošnji energije i financijskim učincima obnove u smislu ušteda troškova ili vrijednosti imovine i dalje je izazov. Općenit nedostatak podataka negativno se odražava na tržišnu percepciju potencijala troškovno učinkovite uštede energije fonda stambenih zgrada u EU-u, kao i na provedbu, praćenje i evaluaciju Direktive. Postojeći registri / baze podataka s energetske certifikatima mogu biti ključni instrument za poboljšanje usklađenosti jer se njima povećava poznavanje stambenog fonda i omogućuje bolje informiranje tvorca politika te se podupiru odluke tržišnih igrača.

Prostor za poboljšanje

U evaluaciji su otkriveni relativno ograničeni regulatorni nedostaci. Međutim, ima prostora za pojednostavljivanje i racionaliziranje zastarjelih zahtjeva te za poboljšanje usklađenosti detaljnom prilagodbom postojećih odredbi i boljim povezivanjem tih odredbi s financijskom potporom. K tomu, postoji potreba za modernizacijom Direktive u svjetlu tehnoloških kretanja te za povećanje stopa obnove uz istovremenu potporu dugoročnoj dekarbonizaciji zgrada.

Evaluacijom su utvrđeni aspekti nacionalnog prijenosa i provedbe koje bi se moglo dodatno razviti boljom provedbom, praćenjem usklađenosti i evaluacijom. Utvrđene su i prilike za pojednostavljivanje ili modernizaciju zastarjelih odredbi i racionalizaciju postojećih odredbi s obzirom na tehnološki napredak, posebno:

- zahtjev za razmatranje tehničke, okolišne i gospodarske izvedivosti visokoučinkovitih alternativnih sustava iz članka 6. stavka 1. Direktive o energetske svojstvima zgrada nepotreban je jer se obvezom da sve nove zgrade budu zgrade gotovo nulte energije implicitno zahtijeva razmatranje lokalno dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava. Stoga taj zahtjev iz članka 6. stavka 1. postaje nepotrebno opterećenje i briše se,
- redovitim se pregledom sustava grijanja i klimatizacije u skladu s člancima 14. i 15. Direktive o energetske svojstvima zgrada dugoročno osigurava učinkovit rad zgrada. Mogućnost alternativnih mjera briše se jer njihova učinkovitost nije dokazana i stoga se zamjenjuju sustavima elektroničkog nadzora i kontrole, koji su dokazano troškovno učinkovita zamjena za preglede.

Tehnološki napredak prema „pametnijim” sustavima građenja otvara mogućnosti potpore učinkovitijoj provedbi Direktive o energetske svojstvima zgrada te stvara uvjete kojima se omogućuje pružanje informacija potrošačima i ulagačima o operativnoj potrošnji energije, prilagodba potrebama korisnika, učinkovito i praktično upravljanje zgradama, mogućnost priključivanja na postaju za punjenje električnih vozila i pohrana energije te potpora odgovoru na potražnju na moderniziranom tržištu električne energije.

• **Savjetovanja s dionicima**

Evaluacija je započela u lipnju 2015. Tijekom evaluacije analizirani su prošli i sadašnji rezultati, a ona se temeljila na procjeni ishoda, rezultata i učinaka Direktive o energetske svojstvima zgrada s obzirom na njezinu učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, usklađenost i dodanu vrijednost djelovanja na razini EU-a. Informacije su uglavnom dobivene iz sljedećih izvora: pregled literature, informacije o provedbi postojećih politika, analize prethodnih aktivnosti praćenja i evaluacije, informacije dobivene od dionika te specifična ispitivanja i projekti.

Provedena su sljedeća savjetovanja s dionicima:

- otvoreno javno savjetovanje putem interneta trajalo je od 30. lipnja 2015. do 31. listopada 2015.,
- savjetovanje užeg opsega s državama članicama, u skladu s uvjetima iz članka 19. Direktive, organizirano je posebno u obliku sastanka o usklađenom djelovanju u području Direktive o energetske svojstvima zgrada 26. i 27. studenoga 2015. te u obliku sastanka Odbora za energetske učinkovitost zgrada 1. veljače 2016.,
- tematske tehničke radionice o specifičnim temama održavale su se od lipnja 2015. do siječnja 2016.,
- susret s dionicima održan je 14. ožujka 2016.

Internetsko savjetovanje zaključeno je 31. listopada 2015., a sažeti rezultati iz 308 odgovora dostupni su na internetu³. Više od polovice ispitanika (58 %) činile su organizacije, uglavnom iz sektora građevinarstva, a zatim poduzeća (20 %) koja posluju u državama članicama. Pojedinci, javna tijela i ostali čine 7 – 8 % ispitanika.

Ukupno gledajući većina ispitanika smatra da je Direktivom o energetske svojstvima zgrada utvrđen dobar okvir za poboljšanje energetske učinkovitosti te da je njome povećana svijest o potrošnji energije u zgradama, kao i da je tom pitanju dana važnija uloga u energetske politici. Prepoznat je doprinos Direktive energetske i klimatske ciljevima za 2030. i 2050. Većina ispitanika smatra da je Direktiva bila uspješna, dok trećina smatra da nije. Nekoliko ispitanika navelo je da je prerano da bi se procijenilo koliko je Direktiva bila uspješna jer je teško izdvojiti njezin učinak. Drugi smatraju da Direktiva nije učinkovita koliko bi mogla biti zbog golemog potencijala za poboljšanje potrošnje energije koji i dalje postoji u sektoru građevinarstva.

Ispitanici koji smatraju da Direktiva nije bila učinkovita kao razloge njezine ograničene učinkovitosti navode odgođenu i nedosljednu provedbu u državama članicama, slabu kvalitetu energetske certifikata, sporo uvođenje mjera i nisku stopu obnove, kao i nepostojeću definiciju zgrada gotovo nulte energije te potrebu za boljom uporabom financijske instrumenata. Nekoliko ispitanika istaknulo je i slabu usklađenost i provedbu mjera, dok su drugi prepoznali da je gospodarska kriza u građevinske sektoru usporila poboljšanja. Nekoliko ispitanika navelo je da je Direktivom uspješno poboljšana energetske učinkovitost novih zgrada, no nije dovoljno potaknuta obnova u kontekstu energetske učinkovitosti.

• **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Informacije o provedbi Direktive o energetske svojstvima zgrada dostupne su iz usklađenog djelovanja u području Direktive o energetske svojstvima zgrada⁴, redovitog dijaloga s državama članicama te rada Odbora za energetske učinkovitost zgrada.

Analizirani su ishodi⁵ programa financiranih u okviru poglavlja o energetske učinkovitosti unutar odjeljka „Sigurna, čista i učinkovita energija” programa H2020 i njegova prethodnika, programa Inteligentna energija za Europu, te se na njih upućuje gdje je to relevantno.

Osim savjetovanja koje je provela Europska komisija, u okviru evaluacije iskorišteni su i drugi izvori informacija, npr. istraživački radovi utvrđeni pregledom literature.

³ Javno savjetovanje o evaluaciji Direktive o energetske svojstvima zgrada – Završno sažeto izvješće, 2015., Europska komisija (napisao Ecofys) <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/MJ-02-15-954-EN-N.pdf>

⁴ Provedba Direktiva o energetske svojstvima zgrada, 2016. Usklađeno djelovanje u području Direktive o energetske svojstvima zgrada

⁵ Dobra praksa u području energetske učinkovitosti, SWD(2016) 404

- **Procjena učinka**

Procjena učinka dvaput je predana Odboru za regulatorni nadzor Komisije. Nacrt od 1. srpnja 2016. dobio je pozitivno mišljenje 26. srpnja. Sažetak procjene učinka i dva mišljenja odbora dostupni su na internetskim stranicama Komisije⁶.

U procjeni učinka razmatrane su sljedeće mogućnosti:

Bez promjene

Ako se ne izmijeni Direktiva o energetske svojstvima zgrada neće biti dodatnih mjera osim postojećih. To znači da će se postojeća Direktiva o energetske svojstvima zgrada i povezani regulatorni i neregulatorni instrumenti i dalje provoditi kao i dosad. Taj se pristup može dopuniti mjerama za maksimiziranje učinka Direktive. Usklađenost bi se mogla poboljšati poticanjem razmjene dobrih praksi kroz platforme za razmjenu (npr. zajedničko djelovanje). Pretpostavlja se da bi se takav rad nastavio ako se promjene isključe.

Opcije politike

Većina predloženih mjera može se provesti neobvezujućim pravnim instrumentima (Opcija I.) i/ili ciljanim izmjenama (Opcija II.). Neke mjere nadilaze trenutni pravni okvir te bi zahtijevale reviziju temelja postojeće Direktive (Opcija III.).

Opcija I.: Poboljšana provedba i daljnje smjernice

U okviru ove opcije razmatra se skup prijedloga kojima se poboljšava provedba postojećeg regulatornog okvira bez izmjene Direktive. Ona se temelji na aktivnostima na razini EU-a, na nacionalnim i na regionalnim razinama kako bi se Direktiva aktivno provodila. Ta opcija ide korak dalje od prethodne – predlažu se neobvezujući pravni instrumenti i smjernice kojima bi se mogla poboljšati provedba zakonodavstva te potaknuti primjena dobrovoljnih mjera koje države članice još nisu istražile.

Opcija II.: Poboljšana provedba, uključujući ciljane izmjene za jačanje postojećih odredbi

Ta opcija obuhvaća prijedloge iz Opcije I., no ide korak dalje i zahtijeva ciljane izmjene postojeće Direktive kako bi se opsežnije riješilo uzroke problema. No za razliku od Opcije III., ta je opcija u skladu s okvirom postojeće Direktive, pri čemu se krajnjim korisnicima pružaju bolje informacije te se daju dostatni minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti kojima se izbjegavaju neoptimalni zahvati na zgradama.

Opcija III.: Poboljšana provedba uz dodatno usklađivanje i veće ambicije

Ta je opcija politike najambicioznija te premašuje trenutni pristup iz Direktive time što se traži da vlasnici zgrada obnove svoje zgrade.

Usporedbom triju opcija doneseni su sljedeći zaključci:

- Opcija I. usmjerena je na trajnu provedbu postojeće Direktive, a istovremeno se državama članicama pružaju smjernice i potpora. Neće se ostvariti mogućnosti poboljšanja radi dodatnog uklanjanja zapreka energetske učinkovitosti u zgradama, utvrđene u izvješću o evaluaciji i javnom savjetovanju.

⁶

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm#ener

- Opcija III. obuhvaća ambiciozne mjere za povećanje stope obnove te je stoga njezin učinak vrlo velik. Njome se u sektor građevinarstva uvodi znatna promjena, konkretno, obnova tisuća zgrada postaje obvezna. No ta mjera povlači neka pitanja kao što je obvezno ulaganje, što se u financijskoj perspektivi možda neće smatrati troškovno učinkovitim. Tu su i praktična pitanja (npr. daljnje usklađivanje metodologija izračuna energetske učinkovitosti (EPC)) te se možda neće smatrati da je ova opcija u potpunosti u skladu s načelom supsidijarnosti (npr. obveze obnove zgrada pri promjeni vlasnika ili stanara, javna financijska potpora za obveznu toplinsku obnovu zgrada i obvezna obuka za građevinare i instalatere).
- Preferira se opcija II. jer je ona najbolje usklađena s ishodom i nalazima evaluacije Direktive o energetskim svojstvima zgrada i postojećim okvirom. Tom se opcijom uvode znatna poboljšanja i pojednostavnjenja Direktive o energetskim svojstvima zgrada i ukupnog regulatornog okvira, a ciljanim izmjenama poboljšat će se energetska učinkovitost zgrada, dok će se istovremeno omogućiti velika fleksibilnost u provedbi na nacionalnoj razini, kako je navedeno u nastavku:
 - omogućuje se zadržavanje trenutnog razumnog opsega na kojem se temelji djelovanje EU-a u području energetske učinkovitosti zgrada, a istovremeno se državama članicama omogućuje znatna fleksibilnost,
 - čuvaju se glavni ciljevi, načela i ukupna arhitektura Direktive koja dobro funkcionira te ju podržavaju dionici, uključujući države članice,
 - opcija obuhvaća samo ciljane izmjene te se omogućuje trajna provedba ključnih odredbi u trenutnoj Direktivi koje su troškovno učinkovite i već daju rezultate,
 - uspostavlja se ravnoteža između smjernica i ograničenih pravnih revizija radi uvođenja novih usmjerenih odredbi za rješavanje, posebno, postojećih zgrada i poveznice s financiranjem.

Preferirana opcija nastavlja se na Europsku strategiju za mobilnost s niskim razinama emisija te se temelji na primjeru nekih država članica, a u okviru te opcije predlaže se i mjera za potporu razvoju elektromobilnosti i daljnji doprinos dekarbonizaciji gospodarstva.

Procjenjuje se da će učinci biti sljedeći:

- gospodarski učinak: blago pozitivan učinak na rast potaknut dodatnim ulaganjem u energetska učinkovitost i smanjenjem uvoza energije, poticanje građevinarstva i inženjerstva koji su izrazito povezani s dodatnim ulaganjem, pozitivni učinci na sektor izolacije i sektor ravnog stakla te ulaganje u obnovu zgrada koje posebno koristi MSP-ovima,
- socijalni učinci: učinak na zapošljavanje manifestirat će se slično kao i učinak na BDP, iako u manjem opsegu. Poboljšanjima klime u zatvorenim prostorima znatno će se smanjiti mortalitet, morbiditet i troškovi zdravstvene skrbi. Očekuje se umjeren pozitivan učinak na energetska siromaštvo,
- utjecaj na okoliš: emisije stakleničkih plinova blago se smanjuju u svim državama članicama.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Mjerama preferirane opcije politike ukupno bi se smanjilo administrativno opterećenje koje Direktiva generira za 98,1 milijun EUR godišnje. Izračun učinka na administrativno opterećenje za preferiranu opciju dostupan je u Prilogu 9. Ocjeni učinka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema nikakve implikacije na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ovim se prijedlogom ne mijenjaju trenutačne obveze država članica u pogledu izvješćivanja. Budućim će se zakonodavnim prijedlogom o upravljanju energetsom unijom osigurati uspostava transparentnog i pouzdanog sustava planiranja, izvješćivanja i praćenja na temelju integriranih nacionalnih planova u području energije i klime te pojednostavnjenih izvješća o napretku država članica, uz redovitu procjenu provedbe nacionalnih planova s aspekta pet dimenzija energetske unije. Time će se olakšati administrativno opterećenje država članica, no i dalje će se Komisiji omogućiti praćenje napretka država članica u postizanju njihovih ciljeva energetske učinkovitosti i ukupnog cilja EU-a.

Prijedlogom se uvode nove obveze u pogledu dekarbonizacije zgrada, obnove zgrada, tehničkih sustava zgrada, financijskih poticaja i tržišnih prepreka, a istovremeno će se pojednostavniti obveze za nove zgrade u pogledu pregleda i izvještaja za sustave grijanja i klimatizacije.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Prijedlogom uredbe o upravljanju energetsom unijom nastoji se smanjiti i pojednostavniti obveze u pogledu izvješćivanja i planiranja u državama članicama te obveze Komisije u pogledu praćenja. Prijedlogom o upravljanju uspostaviti će se i iterativni proces između država članica i Komisije kako bi se zajednički ispunili ciljevi energetske unije. Planovima i izvješćima koja se traže u okviru prijedloga Komisiji bi se trebalo omogućiti procjenjivanje i praćenje napretka država članica u postizanju ciljeva Direktive.

Direktiva se mijenja kako slijedi:

- definicija tehničkih sustava zgrada prema članku 2. stavku 3. proširuje se kako bi obuhvatila generiranje struje i infrastrukturu za elektromobilnost u krugu zgrade,
- sadašnji članak 4. o obnovi zgrada iz Direktive o energetske učinkovitosti prebacuje se u ovu Direktivu radi veće usklađenosti te će obuhvaćati razmatranje pitanja energetskog siromaštva, potporu za pametno financiranje obnove zgrada i viziju dekarbonizacije zgrada do 2050., sa specifičnim ključnim etapama 2030. Dugoročne strategije obnove zgrada uklopiti će se u integrirane nacionalne planove u području energije i klime (te će im se pridodati), a države članice o tome će obavijestiti Komisiju do 1. siječnja 2019. za razdoblje nakon 2020., u skladu s postupkom utvrđenim u Uredbi o upravljanju energetsom unijom. Strategijom će se obuhvatiti obnova nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada,
- pojednostavnjuje se članak 6. o novim zgradama time što ga se ograničava na odredbu koja je u procjeni učinka utvrđena kao najkorisnija, odnosno opću obvezu prema kojoj nove zgrade moraju ispuniti minimalne standarde energetske učinkovitosti. Druge složenije odredbe se brišu,

- Članak 8. ažurira se kako bi se u obzir uzela revidirana definicija tehničkih sustava zgrada. U novom stavku uvode se zahtjevi u vezi s:
 - (a) infrastrukturom za elektromobilnost; u novim nestambenim zgradama s više od deset parkirnih mjesta i stambenim zgradama s više od deset parkirnih mjesta na kojima se provodi opsežna obnova jedno od deset parkirnih mjesta morat će se opremiti infrastrukturom za elektromobilnost. Od 2025. taj će uvjet važiti za sve nestambene zgrade s više od deset parkirnih mjesta, uključujući zgrade za koje je ugradnja mjesta za punjenje jedan od uvjeta natječaja za javnu nabavu. U novim stambenim zgradama s više od deset parkirnih mjesta i zgradama na kojima se provodi opsežna obnova morat će se provesti vodovi za punjenje električnih vozila. Države članice imat će mogućnost od tih odredbi izuzeti zgrade koje su u vlasništvu i uporabi srednjih i malih poduzeća, kao i javne zgrade obuhvaćene Direktivom o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva⁷;
 - (b) jačanjem primjene elektroničkog nadzora zgrade, automatizacije i kontrole kako bi se pojednostavnili pregledi i
 - (c) uvođenjem „pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije” za ocjenu spremnosti da se rad zgrade prilagodi potrebama stanara i mreže te da se poboljša njezina učinkovitost;
- članak 10. ažurira se kako bi se u njega uvrstile dvije nove odredbe o usporedbi energetske certifikata prije i nakon obnove kako bi se procijene uštede proizašle iz obnova provedenih uz financijsku potporu javnim sredstvima; javne zgrade čija površina premašuje određeni prag moraju objaviti podatke o svojoj energetskej učinkovitosti,
- pojednostavnjuju se članci 14. i 15. o pregledima, a njihovim ažuriranjem uvodi se učinkovitiji pristup redovitim pregledima – s pomoću tih članaka moglo bi se osigurati održavanje i/ili poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada i
- Prilog I. ažurira se radi poboljšanja transparentnosti i usklađenosti u pogledu utvrđivanja energetske učinkovitosti na nacionalnoj ili regionalnoj razini te kako bi se u obzir uzela važnost unutarnjih klimatskih uvjeta.

⁷

SL L 307, 28.10.2014., str. 1.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija je predana održivom, konkurentnom, sigurnom i dekarboniziranom energetske sustavu. U energetske uniji i okviru klimatske i energetske politike do 2030. utvrđene su ambiciozne obveze Unije za dodatno smanjenje emisija stakleničkih plinova (za najmanje 40 % do 2030. u usporedbi s 1990.), za povećanje udjela utrošene obnovljive energije (za najmanje 27 %) te za uštedu energije od najmanje 27 %, uz reviziju tih razina imajući na umu cilj od 30 % ušteda na razini Unije³ te poboljšanje energetske sigurnosti, konkurentnosti i održivosti Europe.
- (2) Kako bi se ostvarili ti ciljevi, u reviziji zakonodavstva o energetske učinkovitosti za 2016. objedinjeno je sljedeće: i. nova procjena cilja energetske učinkovitosti EU-a za 2030. kao što je to 2014. zatražilo Europsko vijeće; ii. revizija temeljnih članaka Direktive o energetske učinkovitosti i Direktive o energetske svojstvima zgrada; iii. jačanje pogodnog financijskog okruženja, što uključuje europske strukturne i investicijske fondove (ESIF) te Europski fond za strateška ulaganja (EFSD), kojima će se u konačnici poboljšati financijski uvjeti na tržištu za ulaganja u području energetske učinkovitosti.
- (3) U članku 19. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴ od Komisije se traži provedba revizije najkasnije do 1. siječnja 2017. u svjetlu stečenih iskustava i napretka učinjenog tijekom njezine primjene Direktive, te po potrebi davanje prijedloga.

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ EUCO 169/14, CO EUR 13, CONCL 5, Bruxelles 24. listopada 2014.

⁴ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

- (4) Kako bi se pripremila za reviziju, Komisija je poduzela niz koraka za prikupljanje dokaza o provedbi Direktive 2010/31/EU u državama članicama, usredotočujući se na aktivnosti koje daju rezultate i koje bi se mogle poboljšati.
- (5) Ishod evaluacije i ocjene učinka upućuje na to da je nužan niz izmjena kako bi se ojačale trenutačne odredbe Direktive 2010/31/EU te kako bi se neki njezini aspekti pojednostavnili.
- (6) Unija je predana razvoju održivog, konkurentnog, sigurnog i dekarboniziranog energetskeg sustava do 2050.⁵ Kako bi se taj cilj ispunio, države članice i ulagači trebaju utvrditi ključne etape kako bi se zgrade dekarbonizirale do 2050. Kako bi se to provelo do 2050., države članice trebale bi utvrditi prijelazne korake za postizanje srednjoročnih (2030.) i dugoročnih (2050.) ciljeva.
- (7) Odredbe o dugoročnim strategijama obnove zgrada iz Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶ trebalo bi premjestiti u Direktivu 2010/31/EU, u koju se bolje uklapaju.
- (8) Programi digitalnog jedinstvenog tržišta i energetske unije trebaju se uskladiti i služiti zajedničkim ciljevima. Digitalizacijom energetskeg sustava energetski se okoliš brzo mijenja, a te promjene obuhvaćaju sve od integracije obnovljivih izvora energije pa do pametnih mreža i zgrada s podrškom za pametne tehnologije. Kako bi se građevinski sektor digitalizirao, potrebno je osigurati ciljne poticaje za promicanje sustava s podrškom za pametne tehnologije i digitalnih rješenja u izgrađenim zgradama.
- (9) Kako bi se ova Direktiva prilagodila tehničkom napretku, ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije treba delegirati Komisiji kako bi ona Direktivu dopunila definicijom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije i omogućivanjem njezine provedbe. Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije trebalo bi upotrebljavati za mjerenje kapaciteta zgrade za uporabu sustava IKT-a i elektroničkih sustava za optimiziranje rada i interakciju s mrežom. Primjenom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije povećat će se svijest među vlasnicima zgrada i stanarima o vrijednosti tehnologija za automatizaciju zgrada i elektronički nadzor tehničkih sustava zgrada, a stanari zgrada uvjerit će se u stvarne uštede koje se ostvaruju tim novim i poboljšanim funkcionalnostima.
- (10) Inovacija i nove tehnologije omogućuju i potporu ukupnoj dekarbonizaciji gospodarstva kroz sektor građevinarstva. Primjerice, zgrade mogu potaknuti razvoj potrebne infrastrukture za pametno punjenje električnih vozila i osigurati temelje kako bi se u državama članicama, ako to žele, akumulatori mogli koristiti kao izvor struje. Potrebno je proširiti definiciju tehničkih sustava zgrada kako bi odražavala taj cilj.
- (11) Procjenom učinka utvrđena su dva postojeća skupa odredbi čiji bi se cilj mogao postići učinkovitije no što se to čini u trenutačnoj situaciji. Ponajprije, obveza provođenja studije isplativosti visokoučinkovitih alternativnih sustava prije početka gradnje postaje nepotrebno opterećenje. Zatim, utvrđeno je da se odredbama povezanim s pregledima sustava grijanja i klimatizacije nisu u dostatnoj mjeri i na učinkovit način osigurali početni i daljnji rezultati tih tehničkih sustava. Danas se nedovoljno razmatraju čak i jeftina tehnička rješenja koja se mogu isplatiti u vrlo kratkom roku,

⁵ Komunikacija o *Energetskom planu za 2050.*, (COM(2011) 885 final).

⁶ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskeg učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

primjerice hidrauličko uravnoteživanje sustava grijanja i ugradnja/zamjena termostatskih kontrolnih ventila. Izmjenjuju se odredbe povezane s pregledima radi osiguravanja boljeg rezultata pregleda.

- (12) Automatizacija zgrada i elektronički nadzor tehničkih sustava zgrada pokazali su se, posebno kod velikih postrojenja, kao učinkovita zamjena za preglede. Ugradnju takve opreme trebalo bi smatrati troškovno najučinkovitijom alternativom pregledima u velikim nestambenim zgradama i zgradama dovoljne veličine s većim brojem stanova, gdje je trošak ugradnje opreme isplativ za manje od tri godine. Stoga se briše postojeća mogućnost odabira alternativnih mjera. Kada je riječ o manjim postrojenjima, dokumentacijom o radu sustava koju pripremaju instalateri te registriranjem tih podataka u bazama podataka o certifikatima energetske učinkovitosti poduprijet će se provjera usklađenosti s minimalnim postavljenim zahtjevima za sve tehničke sustave zgrada i ojačati uloga energetskih certifikata. K tomu, postojeći redoviti sigurnosni pregledi i programirano održavanje i dalje će biti prilika za davanje izravnih savjeta o poboljšanju energetske učinkovitosti.
- (13) Financijske mjere za obnovu zgrada povezane s energetsom učinkovitošću trebalo bi povezati s opsegom obnove zgrada kako bi se osigurala njihova najbolja primjena, a opseg obnove trebalo bi procijeniti usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove.
- (14) Pristup financiranju lakši je kada su dostupne kvalitetne informacije. Stoga je potrebno propisati da javne zgrade s ukupnom korisnom tlocrtnom površinom većom od 250 m² moraju objaviti stvarnu potrošnju energije.
- (15) Potrebno je ojačati postojeće neovisne sustave kontrole energetskih certifikata kako bi se osigurala dobra kvaliteta certifikata te da se oni mogu koristiti za provjeru usklađenosti i izradu statistika o regionalnim/nacionalnim stambenim fondovima. Potrebni su podaci visoke kvalitete o fondu stambenih zgrada, a njih je moguće djelomično generirati iz registara i baza podataka o energetskim certifikatima koje gotovo sve države članice trenutačno razvijaju te njima upravljaju.
- (16) Kako bi se ispunili ciljevi politike energetske učinkovitosti za zgrade, potrebno je poboljšati transparentnost certifikata osiguravanjem dosljednog utvrđivanja i primjene svih potrebnih parametara za izračun, kako u pogledu certifikacije, tako i u pogledu minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti. Države članice trebale bi uspostaviti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo, primjerice, dokumentiranje rada ugrađenih, zamijenjenih ili ažuriranih tehničkih sustava zgrada u pogledu certifikacija zgrada i provjere usklađenosti.
- (17) U Preporuci Komisije (EU) 2016/1318 od 29. srpnja 2016. o zgradama gotovo nulte energije izloženo je kako je provedbom Direktive moguće istovremeno osigurati pretvorbu fonda stambenih zgrada i pomak ka održivijim izvorima energije, koji podržavaju i strategiju grijanja i hlađenja.⁷ Kako bi se osigurala primjerena provedba, trebalo bi ažurirati opći okvir za izračun energetske učinkovitosti zgrada uz potporu aktivnosti Europskog odbora za standardizaciju (CEN) u okviru mandata M/480 dobivenog od Europske komisije.
- (18) Odredbama ove Direktive ne bi se trebalo sprječavati države članice u utvrđivanju ambicioznijih zahtjeva energetske učinkovitosti na razini zgrada ili za dijelove zgrada, pod uvjetom da ti su zahtjevi kompatibilni sa zakonodavstvom EU-a. U skladu je s

⁷

COM(2016) 51 final.

ciljevima ove Direktive i Direktive 2012/27/EZ da se u određenim okolnostima tim zahtjevima može ograničiti ugradnja ili uporaba proizvoda koji podliježu drugim primjenjivim aktima zakonodavstva Unije o usklađivanju, pod uvjetom da se tim zahtjevima ne bi trebala uzrokovati neopravdana tržišna prepreka.

- (19) Cilj ove Direktive – smanjenje energije potrebne za uobičajenu uporabu zgrada – ne može se primjereno ostvariti samostalnim djelovanjem država članica. Ciljevi Direktive mogu se učinkovitije ostvariti djelovanjem na razini Unije jer se time jamče dosljednost, zajednički ciljevi, razumijevanje i političke aktivnosti. Stoga Unija donosi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim tim člankom, ova Direktiva ne prelazi okvire koji su potrebni za ostvarivanje tih ciljeva.
- (20) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28. rujna 2011. država članica i Komisije o dokumentima s obrazloženjima⁸, države članice, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o mjerama prenošenja prilažu jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.
- (21) Direktivu 2010/31/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2010/31/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. ‘tehnički sustav zgrade’ znači tehnička oprema za grijanje prostora, hlađenje prostora, ventilaciju, sanitarnu toplu vodu, ugrađenu rasvjetu, ugrađenu automatizaciju i kontrolu, proizvodnju energije u krugu zgrade, infrastrukturu u krugu zgrade za električnu mobilnost, ili kombinaciju tih sustava, uključujući one koji upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora, zgrade ili građevinske cjeline;”;
2. nakon članka 2. umeće se članak 2.a „Dugoročna strategija obnove”, koji će se podnijeti u skladu s integriranim nacionalnim planovima u području energije i klime iz Uredbe (EU) **XX/20XX** [Uredba o upravljanju energetsom unijom]:
 - (a) prvi odlomak sastoji se od članka 4. Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti⁹, osim njegova zadnjeg podstavka;
 - (b) umeću se sljedeći stavci 2. i 3.:

„2. U svojoj dugoročnoj strategiji obnove iz stavka 1. države članice izlažu plan s jasnim ključnim etapama i mjerama za ostvarivanje dugoročnog cilja dekarbonizacije nacionalnog stambenog fonda do 2050., sa specifičnim ključnim etapama za 2030.

K tomu, dugoročna strategija obnove pridonosi otklanjanju energetske siromaštva.

⁸ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

⁹ SL L 315, 14.11.2012., str. 13.

3. Države članice uvode mehanizme za usmjeravanje odluka o ulaganjima, kao što je navedeno u stavku 1. točki (d), a oni su namijenjeni:

- (a) grupiranju projekata, kako bi ulagači lakše financirali obnovu navedenu u stavku 1. točkama (b) i (c);
- (b) smanjenju rizičnosti operacija u području energetske učinkovitosti za ulagače i privatni sektor i
- (c) uporabi javnih sredstava za iskorištavanje dodatnog ulaganja iz privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta.”;

3. članak 6. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. briše se drugi podstavak;
- (b) stavci 2. i 3. se brišu;

4. u članku 7. briše se peti podstavak;

5. članak 8. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. briše se treći podstavak;
- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da je u svim novim nestambenim zgradama i svim postojećim stambenim zgradama na kojima se provodi opsežna obnova s više od deset parkirnih mjesta, najmanje jedno od svakih deset parkirnih mjesta opremljeno mjestom za punjenje u smislu Direktive 2014/94/EU o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva¹⁰ na kojem je moguće pokrenuti i zaustaviti punjenje s obzirom na promjene cijena. Taj se zahtjev od 1. siječnja 2025. primjenjuje na sve nove nestambene zgrade s više od deset parkirnih mjesta.

Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi ili primjenjivati zahtjeve iz prethodnog podstavka na zgrade koje su u vlasništvu i uporabi srednjih i malih poduzeća, kako su definirana u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003.

3. Države članice osiguravaju da su u svim novim stambenim zgradama i zgradama na kojima se provodi opsežna obnova s više od deset parkirnih mjesta provedeni vodovi s pomoću kojih se omogućuje instaliranje mjesta za punjenje električnih vozila na svakom parkirnom mjestu.

4. Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi ili primjenjivati odredbe iz stavaka 2. i 3. na zgrade koje su već obuhvaćene Direktivom 2014/94/EU.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci 5. i 6.:

„5. Države članice osiguravaju da se pri ugradnji, zamjeni ili nadogradnji tehničkih sustava zgrada procijeni ukupna energetska učinkovitost cjelokupnog izmijenjenog sustava te dokumentira i preda vlasniku zgrade kako bi bila raspoloživa za provjeru usklađenosti s minimalnim zahtjevima postavljenima u skladu sa stavkom 1. i izdavanjem energetskih certifikata. Države članice osiguravaju uvrštavanje tih informacija u bazu podataka nacionalnih energetskih certifikata iz članka 18. stavka 3.

¹⁰

SL L 307, 28.10.2014., str. 1.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. kojima se ova Direktiva dopunjuje definicijom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije i uvjetima na temelju kojih se pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije pruža mogućim novim stanarima ili kupcima kao dodatna informacija.

Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije obuhvaća značajke fleksibilnosti, poboljšane funkcionalnosti i sposobnosti koje proizlaze iz integracije većeg broja međusobno povezanih, ugrađenih inteligentnih uređaja u konvencionalne tehničke sustave zgrada. Te značajke poboljšavaju sposobnost reakcije stanara i same zgrade na potrebe u vezi s ugodom ili operativne potrebe, dio su odgovora na potražnju te pridonose optimalnom, neometanom i sigurnom radu različitih energetske sustava i lokalnih infrastruktura na koje je zgrada priključena.”;

6. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice povezuju financijske mjere za poboljšavanje energetske učinkovitosti obnovom zgrada s uštedama u potrošnji energije ostvarenim takvom obnovom. Te se uštede utvrđuju usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 6.a i 6.b:

„6.a Države članice pri uvođenju baze podataka s energetskim certifikatima omogućuju praćenje stvarne potrošnje energije obuhvaćenih zgrada neovisno o njihovoj veličini i kategoriji. Baza podataka sadržava redovito ažurirane podatke o stvarnoj potrošnji energije zgrada u kojima se često zadržava građanstvo s korisnom tlocrtnom površinom većom od 250 m².

6.b Agregirani anonimni podaci koji ispunjuju EU-ove zahtjeve o zaštiti podataka dostupni su na zahtjev barem javnim tijelima za statističke i istraživačke svrhe.”;

7. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uvođenje redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava grijanja zgrada poput generatora topline, sustava upravljanja i cirkulacijskih pumpi za nestambene zgrade čija ukupna potrošnja primarne energije premašuje 250 MWh te za stambene zgrade s centraliziranim tehničkim sustavima kumulirane nazivne snage veće od 100 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti kotla, kao i veličine kotla u usporedbi s potrebama za grijanje zgrade. Procjenu veličine kotla nije potrebno ponoviti ako u međuvremenu nije bilo promjena u sustavu grijanja ili promjena u potrebama za grijanje zgrade.”;

(b) stavci 2., 3., 4. i 5. brišu se i zamjenjuju sljedećim:

„2. Umjesto primjene stavka 1. države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje nestambenih zgrada čija ukupna potrošnja primarne energije premašuje 250 MWh sustavima automatizacije i kontrole. Ti sustavi moraju imati sljedeća obilježja:

(a) neprekidno praćenje, analiza i prilagodba potrošnje energije;

- (b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u tehničkim sustavima zgrade te obavješćivanje odgovorne osobe za opremu ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti;
- (c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste zaštićenih tehnologija, uređaja i proizvođača.

3. Umjesto primjene stavka 1. države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje stambenih zgrada s centraliziranim tehničkim sustavima kumulirane nazivne snage veće od 100 kW sljedećom opremom:

- (a) trajnim elektroničkim nadzorom kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnici ili upravitelji zgrada obavješćavaju o znatnom smanjenju učinkovitosti ili potrebnom servisiranju sustava, te
- (b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije i uporabe energije.”;

8. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uvođenje redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije za nestambene zgrade čija ukupna potrošnja primarne energije premašuje 250 MWh te za stambene zgrade s centraliziranim tehničkim sustavima kumulirane nazivne snage veće od 100 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti sustava klimatizacije, kao i njegove veličine u usporedbi s potrebama za klimatiziranje zgrade. Procjenu veličine sustava nije potrebno ponoviti ako u međuvremenu nije bilo promjena u sustavu klimatizacije ili promjena u potrebama za klimatiziranje zgrade.”;

(b) stavci 2., 3., 4. i 5. brišu se i zamjenjuju sljedećim:

„2. Umjesto primjene stavka 1. države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje nestambenih zgrada čija ukupna potrošnja primarne energije premašuje 250 MWh sustavima automatizacije i kontrole. Ti sustavi moraju imati sljedeća obilježja:

- (a) neprekidno praćenje, analiza i prilagodba potrošnje energije;
- (b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u tehničkim sustavima zgrade te obavješćivanje odgovorne osobe za opremu ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti;
- (c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste zaštićenih tehnologija, uređaja i proizvođača.

3. Umjesto primjene stavka 1. države članice mogu propisati zahtjeve kojima se osigurava opremanje stambenih zgrada s centraliziranim tehničkim sustavima kumulirane nazivne snage veće od 100 kW sljedećim:

- (a) trajnim elektroničkim nadzorom kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnici ili upravitelji zgrada obavještavaju o znatnom smanjenju učinkovitosti ili potrebnom servisiranju sustava, te
- (b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije i uporabe energije.”;

9. u članku 19. godina „2017.” zamjenjuje se godinom „2028.”;

10. u članku 20. stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice vlasnicima i najmoprimcima zgrada posebno pružaju informacije o energetske certifikatima, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrade i, gdje je primjereno, o financijskim instrumentima koji su raspoloživi za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade.”;

11. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Delegiranje ovlasti

1. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 5., 8. i 22. dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 5., 8., i 22. dodjeljuje se Komisiji na neograničeno razdoblje od *[datum stupanja na snagu...]*.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati ovlasti iz članka 5., 8. i 22. Odlukom o opozivu prekidaju se ovlasti koje su u njoj navedene. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹¹

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen u skladu s člancima 5., 8. i 22. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće ne izraze prigovor u roku od dva mjeseca od primitka obavijesti o tom aktu ili ako su prije isteka tog razdoblja i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovor. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

12. članci 24. i 25. brišu se;

13. prilozi se mijenjaju u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.

¹¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

Članak 2.

Brišu se odredbe članka 4. Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti¹², osim njegova zadnjeg podstavka.

Članak 3.

1. Države članice moraju donijeti zakone i druge propise nužne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do XXXX [*Umetnuti datum 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

¹² SL L 315, 14.11.2012., str. 13.